TALE VIBHAG SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S

D. G. TATKARE ARTS & COMMERCE COLLEGE, TALA

Tal. Tala, Dist. - Raigad - 402 111

QUESTION PAPER

CLASS-S.Y.B.A	SEM-IV, (Reg)	YEAR - March 2025

SR.NO.	SUBJECT	SUBJECT CODE
1	F.C.-II	
2	जाहिरात कला	
3	स्थूल अर्थशास्त्र-II (Economics)	
4	सार्वजनिक वित्त पेपर 3	
5	महाराष्ट्र भूगोल पेपर -2	
6	पर्यटन भूगोल पेपर -3	
7	मराठी पेपर -२(कथन साहित्य)	
8	मराठी पेपर -३ (भाषा आणि बोली भाषा)	
9	राज्यशास्त्र पेपर -२	
10	राज्यशास्त्र पेपर -३	

Scanned with OKEN Scanner

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा

सत्र : ४ **परीक्षा : मार्च - २०२५**

विषय : पायाभूत अभ्यासक्रम - २ दि. १०.०३.२०२५

गुण : ७५ वेळ : ८.३० ते ११.००

सूचना : सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

प्रश्न क्र. १ अ) ग्राहक चळवळ सविस्तर स्पष्ट करा ? १५

किंवा

ब) ग्राहक संरक्षण कायदा (१९८६) सविस्तर स्पष्ट करा ?

प्रश्न क्र. २ अ) संपूर्ण परिस्थितीकी चळवळ स्पस्ट करून संपूर्ण परिस्थितिकीची तत्वे लिहा ? १५

किंवा

ब) पर्यावरणात्मक नीतिमत्ता सविस्तर लिहा ?

प्रश्न क्र. ३ अ) तंत्रज्ञानातील वाढ व सामाजिक विकास यांचा सहसंबंध लिहा १५

किंवा

ब) सायबर गुन्हेगारीचे प्रकार स्पष्ट करून संगणक वापरताना घ्यावयाची दक्षता स्पष्ट करा ?

प्रश्न क्र. ४ अ) नेट सेट या स्पर्धात्मक परीक्षेची संपूर्ण माहिती लिहा.? १५

किंवा

ब) मास्लो यांचा अभिप्रेरणा सिद्धांत स्पष्ट करा ?

प्रश्न क्र. ५) टिपा लिहा (कोणतेही तीन) १५

१. भारतीय वनसेवा परीक्षा
२. ध्येयनिश्चिती
३. निसर्ग केंद्रीय दृष्टिकोन
४. जनहित याचिका
५. माहिती तंत्रज्ञानाचे फायदे

Scanned with OKEN Scanner

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा

S.Y.B.A.- सत्र ४- मार्च २०२५

विषय : जाहिरात कला — दिनांक: ११/०३/२०२५

एकूण गुण - १०० — वेळ : ३ तास

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. २.उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ वस्तुनिष्ठ प्रश्न (गुण २०)

अ. दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करा. (१२ पैकी कोणतेही १०) (गुण १०)

१. स्पर्धकांच्या वस्तूपेक्षा आपलीच वस्तू श्रेष्ठ आहे व अग्रक्रमाने ती स्वीकारावी असे जाहिरातीत करण्यात आलेले स्पष्टीकरण म्हणजेच जाहिरातीतील ---------- होय.

अ. आवाहन ब. वारंवारिता क. पोहोच ड. खरेदी प्रेरणा

२. ------------- म्हणजे जगभरातील असंख्य संगणक एकमेकांना जोडून तयार केलेलं जाळं होय.

अ. मासिके ब. दूरदर्शन क. चित्रपट ड. इंटरनेट

३. कोणत्याही शास्त्रीय पद्धतीचा विचार न करता मनाला वाटेल त्या पद्धतीने अंदाजपत्रक तयार करणे म्हणजे ----------- होय.

अ.नग विक्री पद्धत ब. मनमानी पद्धत क.विक्री टक्केवारी पद्धत ड. नफा नियोजन पद्धत

४. एखाद्या ठराविक काळासाठी जाहिरातीवर किती व कशाप्रकारे खर्च करायचा हे दर्शविणारे पत्रक म्हणजे ---------- होय.

अ. माध्यम संज्ञा ब. जाहिरात अंदाजपत्रक क. माध्यम संशोधन ड.क्रियाशील जाहिरात

५.चार भिंतीच्या बाहेर सार्वजनिक ठिकाणी जाहिरात केली जात असल्याने या जाहिरातीस --------- असे म्हणतात.

अ. सामाजिक जाहिरात ब. बहिर्गत जाहिरात क. प्रदर्शनात्मक जाहिरात ड. अंतर्गत जाहिरात

६. आकाशवाणी द्वारे जाहिराती प्रसारित करण्यात अमेरिकेत ------------ साली सुरुवात झाली.

अ.१९२० ब. १९३० क. १९४० ड. १९५०

७. मजकूर घटकातील सर्वात शेवटचा घटक म्हणजे -------------- होय.

अ. मुख्य शिर्षक ब. उपशीर्षक क. अंतिम कल्पना ड. घोषणा

८. अमेरिकेतील डेनीयेल स्टार्च याने सर्वप्रथम ---------- ही पद्धत विकसीत केली.

अ. वाचन परिक्षण पद्धत ब. स्मरण चाचणी

क. वृत्ती मूल्यमापन पद्धत ड. विक्री परिक्षण पद्धत

९.लक्ष ग्राहकांपर्यंत जाहिरातीचा संदेश प्रभावीपणे पोहोचविण्याचे साधन म्हणजे ------------ होय.

अ. नवनिर्मिती ब. माध्यम क. पद्धती ड. आवाहन

१०.दुकानाच्या दर्शनी भागातील सजावट यालाच ------------- असेही म्हटले जाते.

अ. तावदानातील सजावट ब. नवनिर्मिती क. जाहिरात मोहीम ड.सामाजिक जाहिराती

Scanned with OKEN Scanner

११.वस्तूला नवीन मागणी निर्माण करणारी जाहिरात म्हणजे ---------- जाहिरात होय

अ. अंतर्गत ब. बहिर्गत क. क्रियाशील ड. इंटरनेट

१२.----------- म्हणजे ठरवून किंवा नियोजन करून जाहिरातीचा सारखाच संदेश एक ठराविक काळासाठी तयार करून तो वारंवार प्रसिद्ध करणे.

अ. जाहिरात मोहीम ब. माध्यमांचे वेळापत्रक क. माध्यम संज्ञा ड. माध्यम संशोधन

ब. खालीदिलेली विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. (१२ पैकी कोणतेही १०) (गुण १०)

१. वस्तूचे विविध फायदे म्हणजे विक्रय बिंदू होय.

२. इंटरनेटवरील एक महत्वाचा जाहिरात प्रकार म्हणजे क्लासिफाइड जाहिरात होय.

३. जाहिरात अंदाजपत्रकातील सर्वात महत्वाचा घटक म्हणजे उपलब्ध निधी साठा किंवा पैसा होय.

४. संयुक्त व एकत्रीकरण ही क्रियाशील प्रक्रियेतील पहिली प्रक्रिया आहे.

५. इंटरनेट हे दुहेरी संज्ञापन करणारे माध्यम नाही.

६. मनोरंजनाचे सर्वात महत्वाचे साधन म्हणजे चित्रपट होय.

७. अनेक जाहिराती या घोषवाक्यानेच ओळखल्या जातात.

८. जे ग्राहक एखादी जाहिरात आवडली म्हणून वाचतात त्यांना जाहिरात वाचलेले ग्राहक म्हणतात.

९. दरमहा प्रकाशित होणारे पत्र म्हणजे वर्तमानपत्र होय.

१०. इंटरनेट जाहिरातीचे क्षेत्र अमर्यादित असते.

११. संयुक्त व एकत्रीकरण ही क्रियाशील प्रक्रियेतील पहिली पायरी आहे.

१२. भारतातील सर्वात जास्त खपाचे 'सरस सलील' हे मासिक आहे.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण १५)

अ. आकाशवाणीवरील जाहिरातींचे फायदे व तोटे विशद करा.

ब. मासिकातील जाहिरातींचे फायदे व तोटे सविस्तर लिहा.

क. बाह्य जाहिरातींचे फायदे व तोटे सांगा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण १५)

अ.जाहिरात मोहीम नियोजनाची उद्दिष्टे सांगा.

ब.माध्यम नियोजनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

क. जाहिरात अंदाजपत्रकावर परिणाम करणारे घटक विशद करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण १५)

अ.जाहिरातीतील क्रियाशीलतेचीभूमिका (महत्त्व) स्पष्ट करा.

ब.खरेदीच्या विविध प्रेरणा स्पष्ट करा.

क. पृष्ठांकनाद्वारेक्रियाशीलतेचे विविध प्रकार सविस्तर लिहा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण १५)

अ.जाहिरातीच्या प्रसारणोत्तर चाचणीच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

ब.प्रसारणपूर्व परीक्षण पद्धती व प्रसारणोत्तर परीक्षण पद्धतीमधील फरक स्पष्ट करा.

क. जाहिरात मजकुराचे विविध प्रकार विशद करा.

प्र.६ सहापैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा. (गुण २०)

१.वृत्तपत्रीय जाहिरात २. डागमर दृष्टीकोन ३.माध्यम संज्ञा

४. विशिष्ट विक्री प्रस्ताव ५. जाहिरातीमध्ये चित्रांचे महत्त्व ६.वेब जाहिरातीमधील मजकूर

Scanned with OKEN Scanner

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा रायगड.

नियमित, ए. टी. के. टी चतुर्थ सत्रांत परीक्षा - मार्च २०२५

विषय : स्थूल अर्थशास्त्र | एकूण गुण : १००

वर्ग : SYBA | दिनांक : १२ /०३ /२०२५

सूचना - सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा. सर्व प्रश्नांना सामान गुण आहेत.

प्रश्न १ ला - खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ)भाववाढीची कारणे स्पष्ट करा.

ब) किंमत वाढ म्हणजे काय? किंमत वाढीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

क) आर्थिक मंदीची विविध कारणे स्पष्ट करा.

प्रश्न २ रा खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ) मौद्रिक धोरण म्हणजे काय मौद्रिक धोरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) राजकोषीय धोरणाच्या मर्यादा स्पष्ट करा.

क) विकसनशील देशातील राजकोषीय धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ रा खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ) IS वक्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) LM वक्रातील बदलाची कारणे स्पष्ट करा.

क) IS व LM प्रतिमानाचे महत्व स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ रा खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ) व्यवहारतोलातील असमतोल निर्माण होण्याची कारणे स्पष्ट करा.

ब) व्यवहारतोलातील असमतोल दुरुस्त करण्यासाठीच्या उपाययोजना स्पष्ट करा.

क) परकीय विनिमय बाजाराची कार्य सांगा.

प्रश्न ५ रा . टिपा लिहा. **(कोणत्याही दोन)** २०

अ) मागणीजन्य भाववाढ

ब) मौद्रिक धोरणाची साधने

क) वस्तु बाजार व नाणे बाजारातील संतुलन

ड) बदलत्या विनिमय दराचे फायदे - तोटे.

*****

Scanned with OKEN Scanner

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा रायगड.

नियमित ,ए . टी. के. टी चतुर्थ सत्रांत परीक्षा - मार्च २०२५

विषय : भारतीय अर्थव्यवस्था **एकूण गुण : १००**

वर्ग : SYBA **दिनांक : १७ /०३ /२०२५**

सूचना - सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा. सर्व प्रश्नांना सामान गुण आहेत.

प्रश्न १ ला - खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ) भारताचे राष्ट्रीय उत्पन्न अल्प असण्याची कारणे स्पष्ट करा.

ब) भारतातील रोजगार निर्मितीच्या कार्यक्रमांचा थोडक्यात आढावा द्या.

क) प्रादेशिक विषमता दूर करण्याचे उपाय सुचवा.

प्रश्न २ रा खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ) कृषी क्षेत्राची आर्थिक विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.

ब) कृषी मूल्य धोरणाची आवश्यकता स्पष्ट करा.

क) नाबार्डची भूमिका व कार्य स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ रा खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ) औद्योगिक धोरणाची आवश्यकता विषद करा.

ब) १९९१ च्या नवीन औद्योगिक धोरणाची वैशिष्टये स्पष्ट करा.

क) सूक्ष्म,लघू,व मध्यम उद्योगाच्या समस्या स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ रा खालील पैकी **कोणतेही दोन** उपप्रश्न सोडावा. २०

अ) सेवा क्षेत्राचे महत्व स्पष्ट करा.

ब) भारतातील प्रसिद्ध IT कंपन्या व त्यांचे फायदे सांगा.

क) सेवा क्षेत्राची क्षेत्र निहाय कामगिरी सांगा.

प्रश्न ५ रा . टिपा लिहा. **(कोणत्याही दोन)** २०

अ) दारिद्र्याची संकल्पना

ब) आधुनिक भांडवली कृषि आदाने

क) कौशल्य भारत योजना (Skill India)

ड) आरोग्य क्षेत्र

*****

Scanned with OKEN Scanner

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा, रायगड

Sem - IV March 2025

वर्ग - S.Y.B.A. मार्क - 100

विषय - भारताचा भूगोल (पेपर - 02) वेळ - 03 तास

दिनांक :१४/३/2025

सूचना - 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

2)आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्रश्न.1- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A).भारताचे प्राकृतिक विभाग स्पष्ट करा.

B)भारतातील गंगा नदीची भौगोलिक माहिती लिहा.

C)नैऋत्य मान्सूनची भौगोलिक माहिती लिहा.

प्रश्न.2- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A)भारतातील प्रमुख मृदा प्रकार सांगा.

B) भारतातील जंगलांचे प्रकार स्पष्ट करा.

C)वनसंवर्धनाची भौगोलिक माहिती लिहा.

प्रश्न.3- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A)भारतीय शेतीची प्रमुख समस्या सांगा.

B) भारतीय शेतीची प्रमुख वैशिष्ट्ये लिहा.

C)मासेमारी व्यवसायाची भौगोलिक माहिती लिहा.

प्रश्न.4- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A)भारताचे प्रमुख औद्योगिक विभाग सांगा.

B)भारतातील व्यापार व दळणवळणाची माहिती लिहा.

C)भारतातील वाहतुकीचे प्रमुख प्रकार सांगा.

प्रश्न.5- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A)तुम्हाला पुरवलेल्या विषयावर नकाशाचे वाचन करा.

B)छाया पद्धतीच्या नकाशाची भौगोलिक माहिती लिहा

C)नकाशाचे प्रमुख प्रकार सांगा.

Scanned with OKEN Scanner

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा, रायगड

Sem- IV: March 2025

मार्क - 100

वर्ग - S.Y.B.A.

वेळ - 03 तास

विषय - पर्यटन भूगोल (पेपर - 03)

दिनांक : 19/03/2025

सूचना - 1) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

2)आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्रश्न.1- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A) पर्यटन भूगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.

B) पर्यटन व्यवसायावर परिणाम करणारे भौगोलिक घटक सांगा.

C) पर्यटनाचे प्रमुख प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न.2- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A) पर्यटन भूगोलातील वाहतुकीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

B) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाचे कार्य लिहा.

C) पर्यटन वाहतूक कंपन्यांची माहिती लिहा.

प्रश्न.3- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A) कृषी पर्यटनाची भौगोलिक माहिती लिहा.

B) पर्यटन नियोजन संकल्पना स्पष्ट करा.

C) पर्यटनाचे भौगोलिक महत्त्व सांगा.

प्रश्न.4- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A) भारतातील धार्मिक पर्यटन स्थळाची माहिती लिहा.

B) महाराष्ट्रातील अभयारण्यची माहिती लिहा.

C) महाराष्ट्रातील किनारी पर्यटनाची माहिती लिहा.

प्रश्न.5- खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20

A) टिंब पद्धतीच्या नकाशाचे गुणदोष लिहा.

B) नकाशाचे प्रमुख प्रकार सांगा.

C) पर्यटन व्यवसायातील नकाशाचे महत्त्व सांगा.

Scanned with OKEN Scanner

University of Mumbai
Tale Vibhag Shikshan prasarak Mandals
D. G. Tatkare Arts and Commerce College, Tala
Sem –IV – March – 2025
Class – S.Y.B.A

Date: 20/03/2025 **Subject:** नाट्य साहित्य (मराठी)-II
Time: 8.30 To 11.30 AM **Marks:** 100

टीप : उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात .

प्रश्न क्र . १ दीर्घोत्तरी प्रश्न .

अ) एकांकिका या साहित्य प्रकारची ओळख करून द्या .

किंवा २०

ब) नाटक या साहित्य प्रकारची ठळक वैशिष्ट्ये लिहा .

प्रश्न क्र . २ दीर्घोत्तरी प्रश्न .

अ)' आमदार सौभाग्यवती' या नाटकातील सुमित्रा जाधव यांचे व्यक्तिचित्र रेखाटा .

किंवा २०

ब) ' आमदार सौभाग्यवती' या नाटकातील राजकारणाच्या स्थितीचे चित्रण करा .

प्रश्न क्र .३ दीर्घोत्तरी प्रश्न .

अ) ' झुलता पूल ' या एकांकिकेतील तरुणाने तरुणीला सांगितलेली कहाणी लिहा .

किंवा २०

ब) ' रक्तपुष्प ' या एकांकिकेचे कथानक थोडक्यात लिहा .

प्रश्न क्र.४. टीपा लिहा. (कोणत्याही ४) ४०

अ) नाट्यसंहिता

ब) नांदी

क) आमदार सौभाग्यवती नाटकातील चिमणराव

ड) ' रक्तपुष्प ' एकांकिकेतील ' पद्मा '

इ) ' दुकान कुणी मांडू नये ' एकांकिकेतील ' स्वाती

ई) ' झुलता पूल ' एकांकिकेचे कथानक

Scanned with OKEN Scanner

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे,

द.ग तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळ ता. तळा जि. रायगड

सत्र – VI परीक्षा मार्च 2025

विषयः मराठी पेपर 3 वर्गः एस .वाय .बी .ए

दिनांक :- २१/०३/२०२५ गुण :100

प्रश्न क्रमांक 1: खालील वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा (कोणतेही30) गुण 60

१) ज्या वर्णाचा उच्चार कंठातील कोणत्याही अवयवाचे सहाय्य न घेता होतो, त्या वर्णांना ,,,,, असे म्हणतात.

१)ध्वनी २) क्रियापद ३) पद ४) स्वर

२) ज्या स्वरांचा उच्चार करण्यास कमी वेळ लागतो त्या स्वरांना ...... असे म्हणतात.

१) दीर्घ २) मध्यम ३) ऱ्हस्व ४) स्वनीम

३) स्वरादीमध्ये ....यांचा समावेश होतो.

१)काना २) मात्रा ३)वेलांटी ४) अनुस्वार व विसर्ग

४) जेव्हा हा उच्चार स्पष्ट व खणखणीत होतो तेव्हा त्याला .... असे म्हणतात.

१)पद २) पदींम ३) उकार ४) अनुस्वार

५) .... याचा अर्थ श्वास सोडणे असा होतो.

१)विसर्ग २) ऱ्हस्व ३) थाब्ने ४)अनुनासिक

६) मराठी ही .... लिपीत लिहिली जाते.

१)रोमन २)देवनागरी ३)पाली ४)इंग्रजी

७) मराठीत बारा स्वर आणि ....व्यंजने असतात.

१)१५ २)१७ ३)२३ ४)३६

८) शब्द म्हणजे एखाद्या वस्तूचा, कल्पनेचा दर्शक असा अक्षरसमूह, की ज्यामुळे संबंधित भाषा समजणाऱ्या व्यक्तीस .... होतो.

१) चिन्ह बोध २) शब्दबोध ३) विराम ४) अर्थबोध

९) ज्या नामामुळे एखाद्या प्राण्यामधील किंवा पदार्थामधील गुणांचा, भावांचा अथवा धर्माचा बोध होते त्या नामाला .... असे म्हणतात.

१) भाववाचक नाम २)सर्वनाम ३)नाम ४)विशेष नाम

१०)जवळची किंवा दूरची वस्तू दाखविण्याकरीता जे सर्वनाम वापरले जाते. त्यास ....' म्हणतात.

१) दर्शक सर्वनाम २) भाववाचक सर्वनाम ३) क्रियाविशेषण ४) प्रश्नार्थक सर्वमान

११) .... क्रिये विषयी विशेष माहिती देणाग्रा शब्दांस क्रियाविशेषण असे म्हणतात.

१) विशेषण २)क्रिया विशेषण ३)नाम ४)सर्वनाम

१२) अनेक भाषांमध्ये आढळणाऱ्या मुख्य कालामध्ये भूतकाळ व वर्तमानकाळ आणि ,,,,,,,,, यांचा समावेश होतो .

१) विशेष काळ २)भविष्यकाळ ३)काळ ४)क्रियापद

१३) पूर्ण अर्थाचे बोलणे किंवा 'अर्थपूर्ण'शब्दसमूहाला ..... म्हणतात.

१) वाक्य २)पद ३) स्वनीम ४)अर्थ

Scanned with OKEN Scanner

१४) आम्ही जातो आमुच्या गावा २) तानाजी लढता लढता मेला.ही वाक्य कोणत्या प्रकारची वाक्ये आहेत- ......
१)केवलवाक्य २)मिश्रवाक्य ३)संयुक्त वाक्य ४)पद

१५) वाक्य संश्लेषनाचे ....प्रकार आहेत.
१) १ २)१० ३)१५ ४)३

१६) ज्या समासाचे पहिले पद नकारदर्शक असते त्याला नञ् .... असे म्हणतात.
१)अव्ययीभाव समास २)तत्पुरुष समास ३)बहुव्रीही समास ४)अव्ययीभाव समास'

१७) प्राप्तधन – प्राप्त आहे धन ज्याला तो – ....
१) प्रथमा २)तृतीय ३)चतुर्थी ४)व्दितीया

१८) जितशत्रू – जित आहे शत्रू ज्याने तो –
१) प्रथमा २) तृतीय ३) चतुर्थी ४)व्दितीया

१९) त्रिकोण – तीन आहेत कोन ज्याला तो – ....
१) प्रथमा २) तृतीय ३) चतुर्थी ४)व्दितीया

२०) गतप्राण – गत आहे प्राण ज्यापासून तो – ,,,,,,,,,,
१) पंचमी विभक्ती २)तृतीय ३)चतुर्थी ४)व्दितीया

२१) जितेंद्रिय – जित आहे इंद्रिये ज्याची तो – ....
१)प्रथमा २)तृतीय ३)षष्ठी ४)व्दितीया

२२) पूर्णजल – पूर्ण आहेत जल ज्यात असे - ......
१) सप्तमी विभक्ती २)तृतीय ३)चतुर्थी ४)व्दितीय

२३) समानार्थी शब्द लिहा.
१) आदर = २)आरसा = ३)आरंभ =

२५) विरुद्ध अर्थी शब्द लिहा.
१) तेजी – 2) थोरला – ३) दुष्ट –

२८) खालील वाक्यप्रचारांचे अर्थ सांगा.
१) हसता हसता पुरेवाट होणे –
२) हस्तगत करणे –
३) हातपाय गळणे – .
४) हातचा मळ असणे –
५) हात ओला होणे –

२७) पुढील म्हणींचे अर्थ लिहा.
१) अडला हरी गाढवाचे पाय धरी –
२) अति शहाणा त्याचा बैल रिकामा – .
३) अन्नछत्री जेवणे , वर मिरपूड मागणे –
४) अंगाला सुटली खाज , हाताला नाही लाज –
५) अंगावरचे लेणे , जन्मभर देणे –
६) अवशी खाई तूप आणि सकाळी पाही रूप –

Scanned with OKEN Scanner

प्रश्न क्रमांक – २ पावर पॉईंट प्रेझेंटेशनचे मुख्य घटक कोणते ते सांगा . २०

किंवा

युनिककोड म्हणजे काय ? त्याचा वापर मराठीमध्ये कसा केला जातो टे सविस्तर लिहा

प्रश्न क्रमांक – ३ – खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावरती निबंध लेखन करा. १०

१) आरे माणसा माणसा – कधी होशील माणूस

२) समाज घडवण्याची युवकाची भूमिका

प्रश्न क्रमांक – ४ पुढील उताऱ्याचे सारांश लेखन करा . १०

छत्रपती शिवाजी महाराज हे मराठा साम्राज्याचे महान संस्थापक होते. त्यांचा जन्म १९ फेब्रुवारी १६३० रोजी शिवनेरी किल्ल्यावर झाला. शिवाजी महाराजांचे प्राथमिक शिक्षण त्यांच्या मातेसोबत घरीच झाले. त्यांच्या गुरु जिजाऊ होत्या.ज्यांनी त्यांना युद्धकला आणि प्रशासनाची माहिती दिली.

शिवाजी महाराजांना स्वराज्य स्थापनेसाठी खूप संघर्ष करावा लागला. त्यांनी मुघल साम्राज्य, आदिलशाही आणि निजामशाही यांच्या विरोधात शौर्य आणि रणकौशल्याचे दर्शन घडवले. त्यांचे सर्वात प्रसिद्ध पराक्रम म्हणजे अफजलखानाचा वध आणि स्वराज्य स्थापनेसाठी केलेली झुंज. शिवाजी महाराजांनी किल्ल्यांची रचना, नवनिर्मिती केली, तसेच जलद व अप्रतिम गुप्तमार्गांचा वापर केला. त्यांना 'हिंदवी स्वराज्य' स्थापनेसाठी व्रती होते. शिवाजी महाराजांचे शासन परिष्कृत होते, जे लोकांच्या कल्याणासाठी होते.त्यांचा मृत्यू ३ एप्रिल १६८० रोजी झाला. त्यांची कार्यशक्ती, नेतृत्व आणि स्वराज्य स्थापनेसाठी केलेली कठोर मेहनत आजही प्रत्येक मराठ्याच्या मनात अमिष आहे.

किंवा

पुढील उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

आसमानात रात्री दिसणारी तारे, हे एक अद्भुत दृश्य असते. जेव्हा अंधार पडतो, तेव्हा आकाश भरून तारे चमकतात. काही तारे मोठे आणि उजळ असतात, तर काही लहान आणि मंद असतात. त्या ताऱ्यांचे रंगही वेगवेगळे असतात—पांढरे, निळे, पिवळे आणि लाल. एकाच वेळी अनेक तारे आकाशात दिसतात आणि ते एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी हलत जातात.

ताऱ्यांबद्दल लोकांची अनेक अंधविश्वास आहेत. काही लोक त्यांना इच्छाशक्तीचा प्रतीक मानतात, तर काही लोक त्यांचा वापर भविष्यातील घटनांचा अंदाज घेत असतात. "तार्‍यांची गिनती करणे" हे एक जुने आणि लोकप्रिय खेळ आहे. रात्री शांततेत ताऱ्यांचे निरीक्षण करत असताना मनात अनेक विचार येतात. त्या ताऱ्यांमुळे आपल्या आयुष्यातील अडचणींचे निराकरण करायला शक्ती मिळते.आसमानातील ताऱ्यांबद्दल अनेक शास्त्रज्ञांनी संशोधन केले आहे. विज्ञानाच्या दृष्टीने तारे म्हणजे अगदी मोठे सूर्य आहेत. त्यांचे जीवन चक्र, त्यांची निर्मिती आणि त्यांचा नाश कसा होतो, याबद्दल शास्त्रज्ञांनी विस्तृत माहिती दिली आहे.तारे आपल्याला एकत्र येऊन नवीन गोष्टी शिकण्याची प्रेरणा देतात. प्रत्येक तारा एक वेगळी गोष्ट शिकवतो—आपण सर्वांचा एकाच आकाशाखाली सामायिक आहोत, आणि प्रत्येक ताऱ्याला पाहताना आपल्याला एक मूक संवाद साधता येतो.

*प्रश्न: *

१) रात्री आकाशात दिसणारे तारे कसे असतात? त्यांचे रंग कसे असतात?

२) लोक ताऱ्यांविषयी कोणत्या अंधविश्वासांना मानतात?

३) तार्‍यांची गिनती करणे" हा खेळ कसा खेळला जातो?

४) ताऱ्यांमुळे आपल्या आयुष्यात काय बदल होऊ शकतात?

५) शास्त्रज्ञांच्या दृष्टीने तारे म्हणजे काय?

Scanned with OKEN Scanner

TALE VIBHAG SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S

ALA

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ

द. ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा

द्वितीय वर्ष कला चतुर्थ सत्र परीक्षा मार्च २०२५

विषय- राज्यशास्त्र -२ (राजकीय मूल्य व विचार प्रणाली) गुण :- १००

वेळ- ३ तास

दिनांक :- २२/०३/२०२५

सुचना:-

1.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. 2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. 3. उजवी कडील अंक गुण दर्शवितात

प्र.1 अधिकार संकल्पना स्पष्ट करून अधिकार संकल्पनेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये लिहा. 20

किंवा

स्वातंत्र्य संकल्पनेचे टीकात्मक परीक्षण करा.

प्र.2 सामाजिक न्याय संकल्पनेवर निबंध लिहा. 20

किंवा

उदारमतवादी लोकशाहीचे प्रमुख तत्वे स्पष्ट करा

प्र.3 समता म्हणजे काय ? समतेचे विविध प्रकार लिहा. 20

किंवा

सहभागी लोकशाहीचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र.4 विचार प्रणाली ही संकल्पना स्पष्ट करून विचारप्रणालीची वैशिष्ट्ये लिहा. 20

किंवा

मार्क्सवादी विचारसरणीचे प्रमुख तत्वे लिहा

प्र.5 टिपा लिहा (कोणतेही दोन). 20

1 फॅसीवाद

2 आर्थिक न्याय

3 अधिकाराचे विविध सिद्धांत

4 स्त्रीवाद

Scanned with OKEN Scanner

मुंबई विद्यापीठ

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळ

द. ग.तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय तळा

द्वितीय वर्ष कला चतुर्थ सत्र परीक्षा मार्च २०२५

विषय- राज्यशास्त्र -३ (भारतीय प्रशासन) गुण :- १००

वेळ- ३ तास दिनांक :- २४/०३/२०२५

सुचनाः-

1.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. 2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. 3. उजवी कडील अंक गुण दर्शवितात

प्र.1 भारतीय प्रशासकीय व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. २०

किंवा

भारतीय प्रशासन विषयक संविधानात्मक तरतुदींचा आढावा घ्या.

प्र.2 केंद्रीय लोकसेवा आयोगाची रचना आणि कार्य लिहा. २०

किंवा

अंदाजपत्रक ही संकल्पना स्पष्ट करून अंदाजपत्रक तयार करण्याची प्रक्रिया सविस्तर लिहा.

प्र.3 लालबहादूर शास्त्री राष्ट्रीय प्रशासकीय प्रबोधनी वर निबंध लिहा. २०

किंवा

केंद्रीय दक्षता आयोगाची रचना आणि अधिकार स्पष्ट करा.

प्र.4 प्रशासकीय नैतिकता या संकल्पनेचे महत्त्व लिहा. २०

किंवा

प्रशासकीय भ्रष्टाचार संकल्पनेचा आढावा घ्या.

प्र.5 टिपा लिहा (कोणतेही दोन) २०

1) नागरिकांची सनद
2) जिल्हाधिकारी
3) लोक लेखा समिती
4) लोकपाल

Scanned with OKEN Scanner